

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

**2025-YIL APREL.
NAVBATDAN TASHQARI SON**

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT&TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 625 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-aprelda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 28-fevraldagi
333/5-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

ПРИНЦИПЫ ПЕРЕХОДА УЗБЕКИСТАНА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ, СУЩЕСТВУЮЩИЕ ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ ВОЗМОЖНОСТИ	12
Набиев Дилмурод Хамидуллаевич	
YaShIL TEXNOLOGIYaLAR VA RAQAMLASH TIRISH TA'SIRIDA MEHNAT BOZORINING TRANSFORMASIYASI	19
Abduraxmanov Kalandar Xo'jaevich	
РОЛЬ ТВОРЧЕСКОГО ТРУДА В ПОВЫШЕНИИ ЕГО ЭФФЕКТИВНОСТИ	26
Гулямов Саидахор Саидахмедович, Икрамов Мурат Акромович, Очилов Акрам Одilovich	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASH MAQSADIDA "YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ZARURATI	33
O.X. Hamidov, D.Sh. Yavmutov	
ESG-ИНСТРУМЕНТАРИЙ КАК ФАКТОР УСИЛЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ	38
Татьяна Юрьевна Анопоченко, Сергей Вадимович Ревунов, Роман Вадимович Ревунов	
TRANSITION OF RUSSIAN REGIONS TO A CLOSED-LOOP ECONOMY	49
Nikonov Sergey Mikhailovich, Ochilov Akram Odilovich, Filipenko Alexander Alexandrovich	
"YASHIL" IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TUZILISHI	53
Navruz-Zoda Baxtiyor Negmatovich	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА КАК ДРАЙВЕР УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЫНКА ТРУДА И МОДЕРНИЗАЦИИ РАБОЧИХ МЕСТ В УЗБЕКИСТАНЕ	59
Зокирова Нодира Каландаровна	
KREATIV IQTISODIYOT VA UNING INDUSTRIYA TURLARINING NAZARIY MASALALARI	64
Mamayunus Pardaev, Obid Pardaev, Akram Ochilov	
EKOLOGIK OMILLARNI HISOBGA OLGAN HOLDA BARQAROR IQTISODIY O'SISHDA ERISHISH	73
Saidov Muhammadali Hakimovich, Ochilov Akram Odilovich, Esanbekov Diyorbek Mirzabek o'g'li	
INNOVATION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA MEVA-SABZAVOTCHILIK MAHSULOTLARI KOOPERASIYASINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	81
Raxmatulla Ergashev	
KARTOSHA MOSLANUVCHAN NAVLARI TURLI EKISH MUDDATLARI VA MULCHALASHLARDA HOSILDORLIGI HAMDA IQTISODIY SAMARADORLIK KO'RSATKICHLARI	86
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Toshpulatova Surayo Tulqin qizi, Ismayilov Alisher Isroilovich	
YASHIL IQTISODIYOT – INNOVATSION RIVOJLANISHNING KALITI	90
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ «ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКИ» В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН	93
Сайёра Насимовна Хамраева	
SABZAVOT (SHIRIN) MAKKAJO'XORI AJRATILGAN MOSLANUVCHAN NAV-DURAGAYLARINI ASOSIY VA TAKRORIY EKINLAR SIFATIDA TURLI MUDDATLARDA YETISHTIRISHNING IQTISODIY SAMARADORLIGI	97
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Nurillaev Ilhom Xolbek o'g'li, Jabborov Botir Shukurovich	
ZAMONAVIY BOZOR MUNOSABATLARIDA SAVDONI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY VA USLUBIY JIHATLARI	101
Ivatov Irisbek	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	105
Yadgarov Akram Akbarovich, Abdiyeva Flora Botir qizi	
GREEN ECONOMY: GLOBAL PERSPECTIVE AND UZBEKISTAN'S PATH	110
Dilmurod Mirza-Akhmedovich Rasulev, Dildorakhon Ulugbek kizi Shomuradova	

OLIY TA'LIM XIZMATLARINI RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA TARG'IB QILISH BO'YICHA XORIJ TAJRIBASI	113
Musayev Bekjon Shukurillayevich	
TURIZM INDUSTRIYASINI BARQAROR STRATEGIK RIVOJLANTIRISHDA QO'LLANILADIGAN USULLAR TAHLILI	116
Turdibekov Xasan Ibragimovich	
ЗЕЛЁНОЕ ФИНАНСИРОВАНИЕ И ФАКТОРЫ ЕГО РАЗВИТИЯ В УЗБЕКИСТАНЕ	120
Орипов Ильхом Абдуллаевич	
Перспективы развития цифровой трансформации в Республике Узбекистан	128
Мусабеков Джорабек Хакимджанович, Воронин Сергей Александрович	
YASHIL IQTISODIYOT – BARQAROR RIVOJLANISHNING MUHIM OMILI SIFATIDA	133
G.Erkayeva	
Barqaror ish o'rinlarini yaratishda yashil iqtisodiyotning o'rni	138
Qo'chqorov G'aybulla Fayzullayevich, Qo'ziyeva Shaxnoza Bozor qizi	
ПРОБЛЕМЫ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В УЗБЕКИСТАНЕ	141
Фазлитдин Бахадиорович Аминов	
RESPUBLIKADA EKOLOGIK TOZA MAHSULOT YETISHTIRISH ASOSIDA ELEKTRON SAVDONI RIVOJLANTIRISH	145
Q. J. Mirzayev, F. F. Ulug'murodov	
Qoraqalpog'istonda sanoatni restruktizatsiyalash va yashil iqtisodiyotni rivojlantirish: muammolar, istiqbollar va statistik tahlillar	150
Abipova Gulmira Salavatdinovna	
CHORVACHILIK XO'JALIKLARINI RIVOJLANTIRISHDA AGLOMERATSIYANING AHAMIYATI	153
Xusainov Oybek Jabborovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA STRATEGIYASINING KOMPANIYA UCHUN AHAMIYATI	156
Ergashev Toxir Kurbanovich, Toxirova Nigora Zokirjon qizi	
CHORVACHILIK KLASSTERLARI VA AGLOMERATSION RIVOJLANISH: O'ZARO TA'SIR VA SYNERGIYALAR	161
Xusainov Oybek Jabborovich	
HUDUDLARNING INNOVATSIYON SALOHİYATINI BAHOLASH	165
J.A. Ismatullayev, A. Do'lanov	
СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ИННОВАЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	171
Нафасов Тохиржон, Г. П. Эркаева	
Mamlakatimizda ishsizlikni kamaytirishga qaratilgan islohotlar	174
Djurayev Olimjon Narkulovich	
USE OF THE ADVANCED EXPERIENCE OF FOREIGN COUNTRIES OF FARMING AND HOUSEHOLDS	178
Ochilova Nargiza Akramovna	
SHAHAR AGLOMERATSIYALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH OMILLARI	181
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
IQTISODIY O'SISHDA MEHNAT MIGRATSIYASINING AHAMIYATI	184
Djurayev Olimjon Narkulovich, Saidakbarov Jamshid Ne'matullo o'g'li	
TURIZMNIDA RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT XIZMATLARINI TAKOMILLASHTIRISH	189
Qosimov Jahongir 189	
РЫНОК ГОСТИНИЧНЫХ УСЛУГ В ТУРИЗМЕ В УСЛОВИЯХ ДИВЕРСИФИКАЦИИ И ДЕМОКРАТИЗАЦИИ ГОСТИНИЧНОЙ ИНДУСТРИИ	192
Ташмаматов Садирдин Нажмиддинович	

O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA FAOLIYAT YURITAYOTGAN KADRLAR MALAKASINI OSHIRISHDA DUAL TA'LIMDAN FOYDALANISHNI BOSHQARISH.....	196
Ochilov Akram Odilovich, Xamidova Mo'tabarxon Abdumalik qizi	
MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARIDA AUTSORSING XIZMATLARIDAN FOYDALANISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	201
Nasiba Ergasheva	
KORXONALARDA XODIMLARNI BOSHQARISHNING ASOSIY TAMOIYILLARI	207
Djurayev Olimjon Narkulovich, Nurullayeva Vazira O'ktamovna	
ЗЕЛЁНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ: ПЕРСПЕКТИВЫ И РИСКИ	211
Номазов Бахром Бобомуродович	
ИНТЕГРАЦИЯ ПРИНЦИПОВ ESG В ФИНАНСОВУЮ СФЕРУ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАН	215
Алимова Азиза Шерзатовна	
THE IMPACT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES ON MANAGEMENT	219
Ergashev Tokhir Kurbanovich, Tohirova Nigora Zokirjon kizi	
O'ZBEKISTONNING "YASHIL IQTISODIYOT STRATEGIYASI"NI AMALGA OSHIRISHNING ZARURIYATI VA ISTIQBOLLARI	224
Ergasheva Nazira Muratovna, Soyibov Mirjon Bekjonovich	
ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ УСЛУГ СОЦИАЛЬНОЙ ИНФРАСТРУКТУРЫ, ВЛИЯЮЩИХ НА ПОВЫШЕНИЕ УРОВНЯ И КАЧЕСТВА ЖИЗНИ НАСЕЛЕНИЯ	227
Алимова Муниса Юлчиевна	
РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОБУВНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЕЁ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЗНАЧИМОСТИ.....	232
Расулов Нозимжон Набиджонович	
AGLOMERATSIYA VA IQTISODIY O'SISH: SABAB-OQIBAT ALOQASI (QASHQADARYO VILOYATI MISOLIDA)	236
Xidoyatova Nigora Shorakibovna	
KORXONALARNING SOLIQ IDORALARIDA HISOBGA OLINISHIDAN HOSIL BO'LGAN ORTIQCHA TO'LOVLARINI BOJXONA TO'LOVLARIDA HISOBGA OLISH MEKANIZMINI TAKOMILLASHTIRISH	239
Boykabilov Bahodir Mustafaevich	
UZOQ MUDDATLI AKTIVLARGA INVESTITSIYALAR HISOBINI TAKOMILLASHTIRISHNING AHAMIYATI	242
Egamberdiyeva Salima Rayimovna, Bozorov Yashnarbek Xayrulla o'g'li	
ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGIDA "IXTISOSLASHTIRILGAN AGROKOOPERATIV" TASHKIL ETISH ORQALI TA'MINOT ZANJIRI BOSHQARUVINI TAKOMILLASHTIRISH.....	248
Amirqulov Shuxrat Olimovich	
MAMLAKATIMIZDA OLIY TA'LIM MUASSASALARINING MOLIVAVIY RESURSLARDAN SAMARALI FOYDALANISHI UCHUN ZAMONAVIY HUQUQIY ASOSLARI.....	254
Xayriddinov Shuxrat Botirovich	
TURIZMNING MADANIY-TARIXIY RESURLARI: ASOSIY TUSHUNCHALAR VA TAMOIYILLAR	258
Ruzmanov Dilshod Usmanovich	
BARQAROR TURIZM DESTINATSIYALARINING SIG'IMINI BAHOLASH METODIKASI.....	262
Ibroximov Nodirbek Xasanovich	
ВОЗОБНОВЛЯЕМЫЕ ИСТОЧНИКИ ЭНЕРГИИ КАК ОСНОВА ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ	266
Хусаинов Равшан Рахимович	
ЭКОЛОГИЧЕСКИЙ МАРКЕТИНГ И ПОВЕДЕНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ.....	272
Раимова Муборак Джураевна	
"YASHIL IQTISODIYOT"NING ASOSIY XUSUSIYATLARI	276
Djumayev Asqar Xaydarovich	

RAQAMLI MARKETINGNING ISTE'MOLCHI XULQ-ATVORIGA TA'SIRI.....	281
Raimova Muborak Jurayevna, Dilmurodov O'tkir	
HUDUDNING IJTIMOIIY-IQTISODIY SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARI	287
SH.A. Buriyev	
SAVDO XIZMATLARINING ASOSIY FAOLIYAT KO'RSATKICHLARI TIZIMINI BAHOLASH.....	291
Muxamedova Aziza Ravshanovna	
YASHIL IQTISODIYOT VA GLOBAL IQLIM O'ZGARISHI: YASHIL IQTISODIYOTNING IQLIM O'ZGARISHINI YENGISHDAGI O'RNI VA GLOBAL HAMKORLIK.....	295
Usmonov Murodjon Xolmurod o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
КОНЦЕПТУАЛЬНЫЕ ОСНОВЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕХАНИЗМА НАЛОГОВОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ НА ПРИМЕРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	299
Абдулов Дамир Рустамович	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH ISTIQBOLLARI	305
Yuldashev Shamsiddin Qiyamiddinovich, Boliyeva Baxora Farxodovna	
ЗЕЛЕНАЯ ЭКОНОМИКА: КОНЦЕПЦИИ, ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ.....	308
Туляганова Шахноза Самукджановна	
O'TA ERTAGI TARVUZNING HIMOYALANGAN JOYLAR UCHUN MOSLANUVCHAN NAV VA DURAGAYLARINI AJRATISH, ULARNI TURLI O'G'IT ME'YORLARIDA HOSILDORLIGI VA IQTISODIY SAMARADORLIGI.....	311
Ostonaqulov Toshtemir Eshimovich, Amirov Xamidulla Suyunovich, Umirova Durdona Muqum qizi	
ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЛОДООВОЩНОЙ ОТРАСЛИ В УЗБЕКИСТАНЕ	315
Уралов Элшод, Вельм М.В.	
DEVELOPMENT STRATEGY AS A MODEL OF PROGRESS IN HUMAN RESOURCE DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN.....	320
Abdiev Alimardon	
ОСОБЕННОСТИ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ СЕКТОРА ГОСУДАРСТВЕННОЙ СЛУЖБЫ И РАЗВИТИЯ КАДРОВОГО ПОТЕНЦИАЛА.....	322
Мухаммадбобур Салимов	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	326
Suyunov Jabbor Mahmudovich	
"SALOHİYAT" TUSHUNCHASINING MAZMUNI VA IQTISODIY-IJTIMOIIY MOHIYATI.....	331
Zoirov G'olibjon Toshtemir o'g'li	
DAVLAT BOSHQARUVIDA SUN'IY INTELLEKTDAN FOYDALANISHNING AHAMIYATI	334
Salimov Muhammadbobur Qodir o'g'li	
O'QUV JARAYONLARINI TASHKIL ETISH VA BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	337
Tilakov Sherzod	
TIJORAT BANKLARIDA KORPORATIV BOSHQARUVNING XALQARO TAMOYILLARI ASOSIDA BOSHQARUV SIFATINI OSHIRISHDA YASHIL IQTISODIYOTNING AHAMIYATI.....	340
Sattarov Umirzoq, Ro'ziev Zafar Ikromovich	
YASHIL IQTISODIYOT SHAROITIDA O'ZBEKISTONDA SANOAT XOM ASHYOLARIDAN SAMARALI FOYDALANISH TENDENSIYALARI.....	343
Xazratov Sarvar Ibragimovich	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA KADRLAR TAYYORLASHNING ZAMONAVIIY TENDENSIYALARI	348
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, O'rinov Diyorbek Xolmo'min o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATI O'QUV MARKAZLARI VA KURSLARINI BOSHQARISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH	353
Tilakov Sherzod Akbarovich	

SANOAT KORXONALARIDA MAHSULOT ISHLAB CHIQRARISH VA SOTISH SIFATI HAMDA SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA XODIMLARNI BOSHQARISH YO'NALISHLARI.....	357
Ochilov Akram Odilovich, Ziyodullayeva Marjona Alisher qizi	
OMMAVIY TADBIRLAR YORDAMIDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: O'ZBEKISTON VA XALQARO TAJRIBA.....	360
Ibragimov Sardorbek Xusanovich	
Анализ цифровой трансформации и её влияния на привлечение инвестиций в регионы Узбекистана.....	365
Рахмонова Дурдона Хасан кизи	
Korxona moliyaviy salohiyatini baholashning statistik tahlili.....	370
M.O. Musurmonova	
DIRECTIONS FOR IMPROVING THE FINANCIAL MANAGEMENT SYSTEM OF THE BANKING SYSTEM OF THE REPUBLIC OF UZBEKISTAN.....	377
Kadirov Lutfulla Khalimovich	
PROBLEMS OF EMPLOYMENT IN THE LABOR MARKET OF UZBEKISTAN AND STRATEGIC DIRECTIONS FOR THEIR SOLUTION.....	381
Sharopov Temirmalik Rustam o'g'li	
"YASHIL" IQTISODIYOT TAMOIYILLARI ORQALI QASHQADARYO VILOYATI SANOAT KOMPLEKSINI TAKOMILLASHTIRISH	385
U.Shukurov	
FOREIGN EXPERIENCES IN ATTRACTING INVESTMENTS IN SERVICE INDUSTRIES	390
Hazratkulov Shahboz Boboqul ogli	
YASHIL IQTISODIYOTDA TA'LIMNING ROLI.....	394
Babayeva Lola Ibragimovna	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISHI UCHUN DAVLAT TOMONIDAN YARATILAYOTGAN IMKONIYATLAR.....	398
Xudoyorov Azizbek Avaz o'g'li	
OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA TA'LIM SIFATINI YAXSHILASHNING XORIY TAJRIBASI.....	404
Safarov Sh. S.	
IJTIMOYIY MENEJMENTDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI.....	408
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Davronova Farangiz	
«ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ФИНАНСОВЫЙ КОНТРОЛЬ: КАЗНАЧЕЙСКИЙ КОНТРОЛЬ В БЮДЖЕТНОМ ПРОЦЕССЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ ЕГО РАЗВИТИЯ»	415
Файзуллаева Зилола Равшановна, Д.Х. Пулатов	
YANGI O'ZBEKISTONDA YASHIL RAQAMLI IQTISODIYOTGA O'TISHNING ASOSIY JIHATLARI.....	421
Urozoza Shaxlo Hasan qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
OLIY TA'LIM SIFATINI OSHIRISH MASALALARI: XALQARO TAJRIBA VA ULARNI O'ZBEKISTON SHAROITIDA JORIY ETISH ISTIQBOLLARI	427
Safarov Shoxrux Sattor o'g'li	
PROSPECTS FOR IMPROVING THE EFFICIENCY OF HUMAN RESOURCES IN UZBEKISTAN.....	431
Alimardonova Gulfizoda Alimardon kizi	
QISHLOQ XO'JALIGIDA KAPITAL QO'YILMALAR HISOBINI TO'G'RI TASHKIL ETISHNING AHAMIYATI.....	434
Egamberdiyeva Salima Rayimovna	
QASHQADARYO VILOYATIDA KICHIK BIZNESNING IQTISODIY RIVOJLANISHDAGI O'RNI VA ISTIQBOLLARI	441
Berdimurodova Farzona Bahodir qizi, Sh. Xolliyev	
SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARINING BIZNES VA IQTISODIYOTDAGI ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI	446
Davronova Farangiz Ilhom qizi	

ZAMONAVIY RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA PUL VA BANK TIZIMLARINI TASHKIL ETISHNING ISTIQBOLLARI HAMDA AHAMIYATI	452
Axtamova Ozoda Ulug'bek qizi, Cho'liyeva Gulsanam Yulchi qizi, G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTI: TARKIBIY O'ZGARISHLARNING ZAMONAVIY YO'NALISHLARI	460
N. Qo'ziboyeva	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI TARKIBIY O'ZGARISHLAR ORQALI RIVOJLANTIRISHNING ZARURATI.....	466
Vayskulov Ramazon Alisher o'g'li	
QASHQADARYO VILOYATIDA TURIZM KLASSTERLARINI RIVOJLANTIRISH VA IQTISODIY INTEGRATSIYA.....	470
Xushvaqtov Ramziddin	
ILMIY SALOHİYAT VA OLIY TA'LIM SIFATINING UZVIY BOG'LIQLIGI: TAHLIL VA TAVSIYALAR	476
Muratov A'zam Alisher o'g'li, Ochilov Akram Odilovich	
YASHIL IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI: GREEN CREDIT	480
Eshtemirova Ma'rifat Akram qizi, Kabilova Shaxnoza Jurayevna	
DEHQON XO'JALIGI MAHSULOTLARI NARXLARINING DINAMIKASI VA BOZOR MUVOZANATI MODELLARINI QO'RISH.	483
Ergashov Yashnarbek Istamovich	
The Role of Renewable Energy in the Green Economy.....	488
Khudoyberdiyeva Olima, Yakhshikulova Mokhinur	
O'zbekistonda yashil iqtisodiyotga o'tish: asosiy muammolar va imkoniyatlar	494
Jumanazarov Asilbek Utkirbek o'g'li, Ulug'bek Eshmaxmatov	
SANOAT KORXONALARINING RAQOBAT USTUNLIGI ORQALI BARQAROR RIVOJLANISHINI TA'MINLASH OMILLARI	498
Ro'ziqulov Jamshid Ulug'bek o'g'li	
O'ZBEKISTONDA INSON RESURLARINI BOSHQARISH SIYOSATINING ZAMONAVIY TRENDLARI HAMDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYASI.....	504
Shodiyev Jahongir 504	
YASHIL IQTISODIYOT: O'ZBEKISTONNING BARQAROR RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI	509
Babayeva Lola Ibragimovna, Sh. S. Sa'dullayev	
QISHLOQ XO'JALIGI SOHASIDA MAHSULOTLAR INTENSIV RIVOJLANISHINI TA'MINLASH JARAYONLARI	512
Saburov Jumanazar Salievich	
SUG'URTA XIZMATLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI VA MEXANIZMLARI.....	516
E.Sobirov	
"YASHIL IQTISODIYOT"GA O'TISH ORQALI TABIIY RESURLARDAN SAMARALI FOYDALANISH VA IQTISODIY FAOLIYATNING ATROF-MUHITGA SALBIY TA'SIRINI KAMAYTIRISH	520
Xo'janova Gulshoda Otamurodovna	
QISHLOQ JOYLARDA XIZMAT KO'RSATISH SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING KONSEPTUAL YO'NALISHLARI	526
Dilafuz Taylakova	
KORXONALARDA EKOLOGIK INVESTITSION LOYIHALARNING SAMARADORLIGINI BAHOLASH USULLARI TAHLILI.....	532
Ulashov Aliboy Rashid o'g'li	
YURTIMIZDA RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BANK VA MOLIYAVIY TIZIMLAR UCHUN YANGI IMKONIYATLAR TAHLILI HAMDA KELGUSIDAGI ISTIQBOLLARI	538
G'aniyev Shaxzod Shuhrat o'g'li, Alarov Asilbek Oybek o'g'li	
SANOAT KORXONALARINING EKOLOGIK BARQARORLIGI VA EKOLOGIK IQTISODIYOTNING RIVOJLANISH MASALALARI.....	545
O'rinov Diyor, Xolliyev Sh.B.	

YASHIL IQTISODOYOT VA UNDA ZAMONAVIY TEXNOLOGIYALAR.....	549
Ermuminov Elbek Erkin o'g'li, Ilmiy rahbar: Yaxshiqulova Moxinur Toxir qizi	
XIZMATLAR SOHASIDA KADRLARNING TUTGAN O'RNI	553
Turayeva Nargiza Rustamovna	
IQTISODIYOTDA TARKIBIY O'ZGARISHLARNI AMALGA OSHIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	557
G.P.Erkayeva, N.H.Qo'ziyoyeva	
YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISHNING AHAMIYATI VA O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI	560
Samadova Jasmina Sherali qizi, Sh. Xolliyev	
"YASHIL" ENERGETIKA VA "YASHIL" IQTISODIYOT.....	564
Qarshiyeva Dilsora Ismoil qizi, Hazratqulov Shahboz Boboqul o'g'li	
MAMLAKAT BUDJETINING SHAKLLANISHI VA DAROMADLAR TAQSIMOTINING IQTISODIYOTDAGI ROLI	569
Ashirqulova Sevinch Sarvar qizi, Sh. Xolliyev	
O'ZBEKISTONDA YASHIL IQTISODIYOT VA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	574
Urozova Shahlo Hasan qizi, Rahmonova Tillaoy Malik qizi	
"YASHIL" IQTISODIYOT INNOVATSION RIVOJLANISHINING KO'RSATGICHLARI.....	579
Mirzayev Kulmamat Djanzakovich, Usmonov Murodjon Dusmurot o'g'li	
XIZMAT KO'RSATISH SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNI TARTIBGA SOLISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	583
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Mirzayev Azzamjon Jonuzokovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
INNOVATSION IQTISODIYOT SHAROITIDA QISHLOQ XO'JALIGIDA IQTISODIY RESURLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH MASALALARI.....	588
Mirzayev Qulmamat Djonuzoqovich, Eshquvvatova Nodira Abdullayevna	
СТРАТЕГИЯ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ УЗБЕКИСТАНА: РОЛЬ ИННОВАЦИЙ И ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА В ЭПОХУ НООНОМИКИ.....	593
Чекулаева Кристина	
МЕТОДОЛОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ОБЕСПЕЧЕНИЮ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ПРИ ПЕРЕХОДЕ К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	599
Чекулаева Кристина	
YASHIL IQTISODIYOT – MAMLAKAT TARAQQIYOTINING ASOSIY OMILI.....	605
Oybek Hamdamov, Qosimov Jahongir	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA INSON KAPITALI SIFATINI OSHIRISHDA TA'LIMNING AHAMIYATI	608
M.Ostanova, Ro'ziyev Ramshid	
MODERN LEGAL BASIS FOR THE EFFICIENT USE OF FINANCIAL RESOURCES IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN OUR COUNTRY	613
Ismoilova Gulrux, Khayriddinov Shukhrat Botirovich	
YASHIL IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISH SHAROITIDA TABIIY - IQTISODIY MANBAALARDAN SAMARALI FOYDALANISHNING IQTISODIY MEXANIZMI	617
Mavlonov Shaxzod Shahobiddin o'g'li, Mavlonova Surayyo Xasan qizi	
YANGI O'ZBEKISTONDA SOHALARNI RAQAMLASHTIRISH SAMARADORLIGI	621
Gulrux Arslon qizi Ismoilova	

“YASHIL” IQTISODIYOTNING MOHIYATI VA TUZILISHI

Navruz-Zoda Baxtiyor Negmatovich

DSc, professor, Buxoro davlat universiteti,
ORCID: 0000-0002-3870-8165,
bnzoda@mail.ru

Annotatsiya: Ushbu maqolada “yashil iqtisodiyot”ning mazmun-mohiyati yoritilib, unga xos bo’lgan “yashil investitsiyalar”, “yashil innovatsiyalar”, “yashil tadbirkor”, “yashil marketing”, “yashil tarif” kabi tayanch atamalarga batafsil izoh berilgan. “Yashil” iqtisodiyotning organik tuzilishi – “ekologik iqtisodiyot”, “atrof-muhit iqtisodiyoti” va “bioiqtisodiyot” tushunchalaridan iborat ekani ilmiy asoslangan. Shuningdek, iqtisodiyotning tarmoq va sohalariga taalluqli bo’lgan “yashil energetika”, “yashil transport”, “yashil sanoat”, “yashil suv xo’jaligi” va “yashil qishloq xo’jaligi”ning o’ziga xos xususiyatlari ko’rib chiqilgan. Iqtisodiyotni “yashil” transformatsiya qilish bo’yicha tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish yuzasidan taklif va tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Kalit so’zlar: yashil iqtisodiyot, ekologik iqtisodiyot, atrof-muhit iqtisodiyoti, bioiqtisodiyot, yashil transformatsiya, yashil energiya, yashil transport, yashil rivojlanish modeli.

Abstract: This article reveals the essence of the “green economy” and provides a detailed explanation of key terms such as “green investments,” “green innovations,” “green entrepreneur,” “green marketing,” and “green tariff.” The organic structure of the green economy, comprising the concepts of “ecological economy,” “economy of nature management,” and “bioeconomy,” is scientifically substantiated. The features of “green energy,” “green transport,” “green industry,” “green water management,” and “green agriculture” are analyzed. Proposals and recommendations for improving the organizational and economic mechanisms of green economic transformation have been developed.

Key words: green economy, ecological economy, economy of nature management, bioeconomy, green transformation, green energy, green transport, green development model.

Аннотация: В статье раскрыта сущность «зеленой экономики» и подробно рассмотрены такие ключевые термины, как «зеленые инвестиции», «зеленые инновации», «зеленый предприниматель», «зеленый маркетинг», «зеленый тариф». Научно обосновано органическое строение «зеленой экономики», включающее понятия «экологическая экономика», «экономика природопользования» и «биоэкономика». Изучены особенности «зеленой энергетики», «зеленого транспорта», «зеленой промышленности», «зеленого водного хозяйства» и «зеленого сельского хозяйства». Разработаны предложения и рекомендации по совершенствованию организационно-экономических механизмов зеленой трансформации экономики.

Ключевые слова: зеленая экономика, экологическая экономика, экономика природопользования, биоэкономика, зеленая трансформация, зеленая энергетика, зеленый транспорт, модель зеленого развития.

KIRISH

O’zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev tomonidan 2025-yil mamlakatimizda “Atrof-muhitni asrash va yashil iqtisodiyot yili” deb e’lon qilindi. Prezidentning 2025-yil 30-yanvardagi PF-16-son “O’zbekiston – 2030” strategiyasini “Atrof-muhitni asrash va yashil iqtisodiyot yili”da amalga oshirishga oid davlat dasturi to’g’risida”gi farmoniga muvofiq, mamlakatimizda tarmoqlar va sohalarining uyg’un “yashil transformatsiya”sini amalga oshirish, ularning raqobatbardoshligi va resurs tejamkorligini ta’minlash, iqlim o’zgarishi oqibatlarini yumshatish va unga moslashish, aholi yashash sifatini yaxshilash hamda iqtisodiy o’sishning yangi “yashil rivojlanish” modeliga o’tish maqsadida aniq va muhim chora-tadbirlar ishlab chiqilgan [1].

O’zbekiston iqtisodiyotining “yashil transformatsiya”sini muvaffaqiyatli amalga oshirish uchun, birinchi navbatda, “yashil rivojlanish” modelining tarkibiy tuzilishini yaratish va unga o’tishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarini ilmiy jihatdan asoslash zarur, deb hisoblaymiz. Bunday yangi iqtisodiy rivojlanish modelining

tarkibiy tuzilishining muhim qismini “yashil iqtisodiyot”ning tuzilishi va unga o‘tishning samarali vositalari tashkil qiladi. Ushbu maqola aynan shu masalalarni yoritishga bag‘ishlangan bo‘lib, unda “yashil iqtisodiyot” terminologiyalari, organik va tarmoq tuzilmalari batafsil ko‘rib chiqiladi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR TAHLILI

“Yashil iqtisodiyot” g‘oyasining metodologik asosini “ekologik iqtisodiyot” tashkil qiladi. “Ekologik iqtisodiyot” nazariyasining asoschilari R. Costanza, H. Deyli [2], K. Boulding [3] va P. Bartelmyus [4] hisoblanadi. Ushbu iqtisodiy nazariya sekin-astalik bilan “Atrof-muhit iqtisodiyoti” ilmiy yo‘nalishi sifatida rivojlangan bo‘lib, uning mazmun-mohiyati S. N. Bobilyov va A. Sh. Xodjayev asarlarida batafsil yoritilgan [5].

Georgescu-Roegen tomonidan ishlab chiqilgan “Bioiqtisodiyot” nazariyasi ham “yashil iqtisodiyot” atamasining shakllanishida muhim o‘rin tutadi [6]. Mustaqil ilmiy yo‘nalish sifatida “yashil iqtisodiyot” atamasi Devid Pirs, Anil Markandya va Edvard Barbier tomonidan ilmiy asosda tavsiflangan [7].

O‘zbekistonda “yashil iqtisodiyot” nazariyasi A. V. Vaxabov, Sh. Xajibayev, G. Utemuratova [8] va boshqa olimlarning asarlarida ilmiy asoslangan bo‘lib, biroq uning rivojlanish mexanizmlari hali to‘liq yoritilmagan.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Maqolada monografik tahlil usuli asosida “yashil iqtisodiyot” tushunchasining iqtisodiy mohiyati yoritilgan, induksiya va deduksiya usullari asosida “yashil iqtisodiyot”ning organik va tarmoq tuzilishi tasniflangan. Qiyoslash usulidan foydalanilgan holda ekologik-, atrof-muhit-, bio- va yashil prefiksli “iqtisodiyot” turlarining qiyosiy tahlili amalga oshirilgan.

Tizimli tahlil usulini qo‘llash natijasida iqtisodiyot tarmoq va sohalarining uyg‘un “yashil transformatsiya”sini amalga oshirish vositalari belgilangan. Analiz va sintez usullari orqali iqtisodiyotni “yashillashtirish”ning bevosita va bilvosita mexanizmlari o‘rganilgan.

Tadqiqotda, shuningdek, kuzatish, solishtirish va statistik guruhlash kabi metodlardan ham foydalanilgan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Ilmiy adabiyotlarda “yashil iqtisodiyot” atamasi ilk bor ingliz iqtisodchilari Devid Pirs, Anil Markandya va Edvard Barbier tomonidan 1989-yilda Buyuk Britaniya hukumatiga taqdim etilgan “Yashil iqtisodiyot rejası” nomli hisobotda kiritilgan [9]. Ilmiy almashuv doirasida mavjud bo‘lgan “yashil iqtisodiyot”ning rasmiy ta’rifi esa Birlashgan Millatlar Tashkilotining Aholishunoslik va Atrof-Muhit Dasturi (UNEP) tomonidan 2009-yilda berilgan. Unga ko‘ra, “yashil iqtisodiyot” – bu mahsulot va xizmatlarni ishlab chiqarish, taqsimlash va iste’mol qilish bilan bog‘liq bo‘lgan iqtisodiy faoliyat tizimi bo‘lib, u kelajak avlodlarni jiddiy ekologik xavflarga va tabiiy resurslar tanqisligiga duchor qilmasdan, uzoq muddatli inson farovonligiga olib kelishni ta’minlaydi [10].

Biz “yashil iqtisodiyot” deganda, cheklangan tabiiy resurslar o‘rniga tiklanadigan resurslardan oqilona foydalanish asosida insonlar va jamiyatning cheksiz talab-ehtiyojlarini qondirishga xizmat qiluvchi iqtisodiy munosabatlar tizimini nazarda tutamiz. Yashil iqtisodiyot inson va tabiat o‘rtasida adolatli munosabatlarni ta’minlaydigan iqtisodiy rivojlanish modelidir. U an’anaviy iqtisodiyotdan resurslardan foydalanish usuli, foydalaniladigan asosiy resurslarning turi, tarmoq va sohalar ko‘lami, makro- va mikroiqtisodiy maqsadlari, tizim turi, tamoyillari, iqtisodiy tahlil birliklari va ko‘rsatkichlari kabi mezonlar bilan farqlanadi.

“Yashil” iqtisodiyot terminologiyalari

“Yashil” iqtisodiyotning mazmun-mohiyatini to‘liq yoritish uchun uning tayanch atamalarini aniqlash va ularga qisqacha tafsilot berish zarur. “Yashil” iqtisodiyotning muhim atamalariga quyidagi terminologiyalar kiradi:

1. “Yashil” investitsiyalar – bu turli moliyaviy vositalardan iborat bo‘lib, ular ekologiya va iqtisodiyot o‘rtasidagi muvozanatni ta’minlash imkonini beradi va bunday investitsiyalardan foyda ko‘rish asosida barcha tadbirkorlik subyektlarining atrof-muhitga salbiy ta’sirini kamaytirish uchun xizmat qiladi [11]. Ularga yashil ipoteka, yashil kreditlash, yashil loyihalarni moliyalashtirish, yashil obligatsiyalar, qimmatli qog‘ozlar bozorining investitsiyalari, yashil lizing kabi mexanizmlar kiradi.

2. “Yashil” innovatsiyalar – atrof-muhitga zarar yetkazishni kamaytirish, tabiiy resurslardan foydalanishni optimallashtirish maqsadida yaratilgan mahsulotlar, xizmatlar yoki jarayonlardir [12]. Misol sifatida elektromobillar ishlab chiqarish, chiqindilarni qayta ishlash texnologiyalarini joriy etish, quyosh panellarini yaratish va ekologik mahsulotlar ishlab chiqarish texnologiyalarini ko‘rsatish mumkin.

3. “Yashil” tadbirkor – iqtisodiy faoliyatni ekologik farovonlik bilan birlashtirishga intiluvchi, ekologik muammolarga innovatsion yechimlar taklif etuvchi tadbirkorlik shaklidir [13]. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30-yanvardagi PF-16-son Farmoniga muvofiq, 2025-yil 1-sentabrdan boshlab tadbirkorlik subyektlarini “yashil tadbirkor” sifatida e’tirof etish va ushbu maqomni belgilovchi maxsus platformani ishga tushirish vazifasi qo‘yilgan [1].

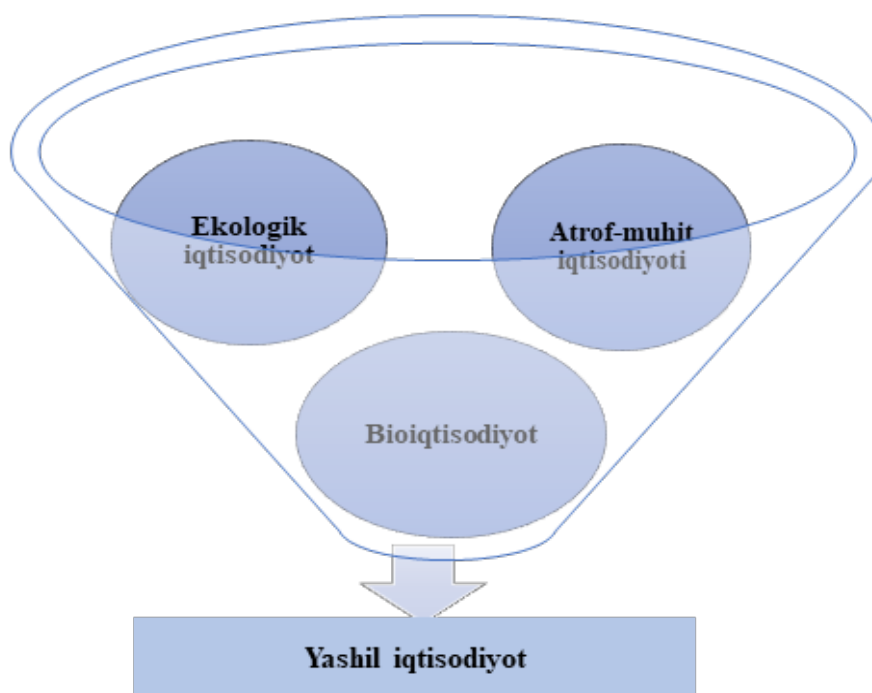

ko'kalamzorlashtirish, jumladan, korxonani "yashil belbog'" bilan o'rash, sug'orish tizimlarini o'rnatish, tomchilatish, yomg'irlatish va konteynerli (qopli) sug'orish tizimini joriy qilish;
energiya tejamkorligini ta'minlash, jumladan, energiya tejovchi uskunalar va texnologiyalarni joriy qilish;
korxonaning atrof-muhitga ta'sirini kamaytirish, jumladan, ekologik huquqbuzarlik sodir etmaslik, atmosferaga tashlamalarni onlayn monitoring qilish tizimini joriy etish;
ishlab chiqarishga sirkulyar iqtisodiyotni joriy qilish ("7R") tamoyilini tatbiq etish;
"Yashil tadbirkor" maqomini olgan tadbirkorlik subyektlariga quyidagi qo'llab-quvvatlash choralari qo'llash:
"Shaffof qurilish" platformasida ustuvorlik berish;
muayyan muddat davomida ekologik tekshiruvlardan ozod etish;
xalqaro bozorlarga chiqish uchun qo'llab-quvvatlash;
tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingi doirasida qo'shimcha ball berish.

4. **"Yashil» marketing** – bu ekologik toza mahsulotlarni ishlab chiqarish yoki ekologik toza ishlab chiqarish texnologiyalaridan foydalanish orqali iste'molchilarning sodiqligini, brend xabardorligini va sotishni oshirishdir [14]. Yashil marketing tovar va xizmatlarni siljitishning «yashil» usuli hisoblanadi. U "yashil" tovar, narx, tovar taqsimlash va kommunikatsiya vositalardan keng foydalanish yo'lida iqtisodiyotni "yashil" transformatsiyalashga ko'maklashadi.

5. **"Yashil tarif"**. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30-yanvar PF-16-son "O'zbekiston – 2030" strategiyasini "atrof-muhitni asrash va "yashil iqtisodiyot" yilida amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida"gi farmoniga ko'ra aholi va tadbirkorlik subyektlari tomonidan qayta tiklanuvchi energiya manbalaridan keng foydalanishni rag'batlantirish maqsadida 2025-yil 1-apreldan boshlab chiqindilar utilitatsiyasi hisobiga hamda shamol va quyosh manbalaridan ishlab chiqarilgan elektr energiyasi uchun "yashil tarif"lar joriy etilishi ko'zlangan. Bunda, tadbirkorlik subyektlari tomonidan chiqindi va biogaz utilitatsiyasi orqali ishlab chiqariladigan hamda tashkilotlarning o'z hududlarida o'rnatgan shamol va quyosh elektr qurilmalaridan ishlab chiqariladigan elektr energiyasi uchun, aholining quyoshdan olingan va foydalanishda o'z ehtiyojidan orttirib, davlatga sotadigan elektr energiyasi uchun imtiyozli tariflar belgilanadi [1].

"Yashil" iqtisodiyotning organic tuzilishi. Agar "yashil" iqtisodiyotning evolyutsion davlini kuzatsak, uning ilk boshqichi "ekologik iqtisodiyot"ning vujudga kelishi bilan bevosita bog'liq bo'lgankigiga guvoh bo'lamiz. Mazkur iqtisodiyotning keyingi shakllanish bosqichi esa atrof-muhitni asrashga doir iqtisodiy munosabatlarda yaqqol namoyon bo'ladi. Yashil iqtisodiyotning uchinchi evolyutsion boshqichi "bioiqtisodiyot" bilan bog'liq bo'lib, u iqtisodiyotning yashillashtirishga olib keldi. Bu jarayon bizga "yashil" iqtisodiyotining organic tuzilishini aniqlashga asos sifatida xizmat qildi. "Yashil" iqtisodiyotning organic tuzilishi, fikrimizcha, 3 ta tarkibiy qismlardan iborat (1-rasm).

1-rasm. "Yashil" iqtisodiyotning organic tuzilishi¹

1 Manba: muallif ishlanmasi.

1-rasmdan ko'rinib turibdiki, "yashil" iqtisodiyotni shakllanishi "Ekologik iqtisodiyoti" (Ecological economics) dan boshlanadi. Bunday iqtisodiyot, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha mutaxassislari (UNEP) ta'biriga ko'ra, "insonlarning farovonligini yaxshilaydi va ijtimoiy adolatni ta'minlaydi, ekologik xavflarni va tabiatning yemirilib ketishini sezilarli darajada kamaytiradi" [15]

"Yashil" iqtisodiyotning ikkinchi organik tuzilishini "Atrof-muhit iqtisodiyoti" (Environmental economics) tashkil qiladi. Ushbu iqtisodiyotda asosiy e'tibor atrof-muhitni asrashga qaratiladi. Uning doirasida iqtisodiy faoliyatning atrof-muhitga ta'siri natijasida yuzaga kelayotgan ijtimoiy-iqtisodiy oqibatlarni eksternali, ya'ni tashqi samaralar sifatida talqin etish boshlandi. Bunga muvofiq ekologik muammolarni amaldagi iqtisodiy munosabatlar doirasida hal etish va xalqaro darajada umumlashtirilishi zarurligi [16], namoyen bo'ladi.

"Yashil" iqtisodiyotning ushunchi uzviy qismini "Bioiqtisodiyot" (Bioeconomics) tashkil qiladi. Bioiqtisodiyot oziq-ovqat, sog'liq, materiallar, mahsulotlar, to'qimachilik va energiya ishlab chiqarish uchun ekinlar, o'rmonlar, baliqlar, hayvonlar va mikroorganizmlar kabi quruqlik va dengizning qayta tiklanadigan biologik resurslardan foydalanadigan iqtisodiyot qismlarini qamrab oladi [17]. Uning asosiy yo'NALISHLARIGA BIOENERGETIKA, QISHLOQ XO'JALIGI, OZIQ-OVQAT ISHLAB CHIQARISH, BIOMATERIALLAR KIRADI.

BIZ "yashil" iqtisodiyotning organik tuzilishidagi ekologik-, atrof-muhit-, bio va yashil prefiksli "iqtisodiyot" turlarining qiyosiy tahlilini o'tkazdik (1-jadval).

1-jadval. Ekologik, atrof-muhit, bio va yashil prefiksli "iqtisodiyot" turlarining qiyosiy tahlili².

T/r	Qiyoslash mezonlari	Ekologik iqtisodiyot	Atrof-muhit iqtisodiyoti	Bioiqtisodiyot	"Yashil" iqtisodiyot
1.	Iqtisodiyotning qamrov darajasi va chegarasi	Iqtisodiyotga kattaroq ekotizimning quyi tizimi sifatida qaraladi	Tabiiy kapitalni saqlash va ko'paytirishga urg'u beradi	Biosfera va iqtisodiyot o'rtasidagi munosabatlarni o'rganadi	Iqtisodiy o'sish va tabiiy resurslarni saqlash o'rtasida oqilona muvozanatni o'rnatishga qaratilgan
2.	Tadqiqot ob'ekti	Ekologiya	Atrof-muhitni boshqarish	Biosfera iqtisodiyoti	"Yashil" iqtisodiy o'sish
3.	Resurslari	Ekologik resurslar	Inson faoliyati natijasi yaratilgan atrof-muhit resurslari	Bioresurslar	Yashil resurslar
4.	Soha mutaxassislari	Ekolog-iqtisodchilar	Atrof-muhit boshqaruvchilari	Bioiqtisodchilar	Yashil iqtisodchilar
5.	Global samaradorlik ko'rsatkichlari	Ekologik samaradorlik indeksi (EPI)	Havo sifati indeksi (AQI)	Ekotizimning biologik mahsuldorligi (BPE)	Global yashil iqtisodiyot indeksi (GGEI)
6.	Mulkchilik munosabatlari	Ekologik resurslardan sama	Tabiiy resurslarni milliy hududa birgalikda egalik qilish va foydalanish	Biosfera resurslarini xalqaro hamjamiyati bilan birga egalik qilish	Tabiiy resurslardan foydalanadigan sub'ektlarni diversifikatsiya qilish

"Yashil" iqtisodiyotning o'ziga xosligi va uning an'anaviy iqtisodiyotdan farqi uning tarkibiga kiradigan tarmoq va sohalar bilan belgilanadi. Ularga quyidagilarni kiritish mumkin:

"Yashil" energetika – bu qayta tiklanadigan manbalardan elektr energiyasi va boshqa turdagi energiya ishlab chiqarish faoliyati bo'lib, ular ekspluatatsiya jarayonida tugamaydi va atrof-muhitga jiddiy zarar yetkazmaydi [18]. Uning asosiy turlariga quyosh va shamol energetikasi, gidroenergetika kiradi.

"Yashil" transport – bu tejamkor va atrof-muhitga salbiy ta'sirni minimallashtiradigan harakatlanish turi bo'lib, uning natijasida ekologik va ijtimoiy salbiy oqibatlar kamaytiriladi. Transport sohasida yoqilg'i yonishi natijasida karbonat angidrid (CO₂) chiqindilari umumiy chiqindilarning taxminan 25 foizini tashkil qiladi [19]. Transportning "yashil" shakllariga elektromobillar, velosipedlar, samokatlar, skuterlar va boshqa motorsiz transport vositalari kiradi. Harakatlanishning eng yaxshi va inson salomatligiga foydali turi esa – piyoda yurishdir.

"Yashil" sanoat – bu sanoat rivojlanishini ekologik funksiyalarni saqlash va jamiyatga foyda keltirish bilan uyg'unlashtirib, ishlab chiqarish jarayonida resurslardan barqaror foydalanish samaradorligi va natijadorligini birinchi o'ringa qo'yadigan tarmoqdir [20].

2 Manba: muallif ishlanmasi.

Ekologik usullar va texnologiyalarga asoslangan **“Yashil turizm”** ham iqtisodiyotni “yashillashtirish”ning muhim yo‘nalishiga aylanmoqda. Bugungi kunda O‘zbekistonda madaniy turizm bilan bir qatorda ekologik, qishloq, sog‘lomlashtirish, tog‘, cho‘l va boshqa yashil turizm turlari ham rivojlanmoqda. Xususan, Zomin, Ugam-Chotqol, Oqtepa, Sarmishsoy milliy bog‘lari, Bo‘stonliq sanatoriyalari, To‘dako‘l va Aydar-Arnasoy ko‘llari sohillari, Shahrisabz dam olish maskanlari va Aydarko‘l kabi tabiiy go‘zal maskanlar yashil turistik zonalariga aylangan va minglab sayyohlarni o‘ziga jalb qilmoqda.

Yashil iqtisodiyotni rivojlantirishning yana bir ustuvor yo‘nalishi – bu **“Yashil” suv xo‘jaligi** hisoblanadi. O‘zbekiston suv stressidan aziyat chekayotgan davlatlar reytingida 164 ta mamlakat orasida 25-o‘rinni egallaydi [21]. Shuning uchun mamlakatimizda suv resurslaridan samarali foydalanish maqsadida quyidagi innovatsion texnologiyalar keng joriy etilmoqda: tomchilatib va yomg‘irlatib sug‘orish, egiluvchan quvurlar orqali sug‘orish, egatga plyonka to‘shab sug‘orish, girdogel granularidan foydalanib sug‘orish va qarama-qarshi sug‘orish texnologiyalari.

Natijada, suv tejovchi texnologiyalar bilan qamrab olingan maydonlar 2017-yilda 28 ming gektarni tashkil etgan bo‘lsa, 2024-yilda bu ko‘rsatkich 1,9 million gektarga, shu jumladan tomchilatib sug‘orish maydoni esa 561 ming gektarga yetkazildi. Tejamkor texnologiyalardan foydalanish natijasida 2024-yilda 2 milliard kub metr suv tejashga erishildi [22].

“Yashil” qishloq xo‘jaligiga o‘tish yashil iqtisodiyotning muhim tarkibiy qismini tashkil etadi. O‘zbekistonda qishloq xo‘jaligi mahsulotlarini ishlab chiqarishni “yashil” tamoyillar asosida rivojlantirish bo‘yicha dadil qadamlar tashlanmoqda. Bunda quyidagilar amalga oshirilmoqda:

- tanazzulga uchragan yaylovlarni tiklash va ularni barqaror boshqarish mexanizmlarini joriy etish;
- organik qishloq xo‘jaligi usullarini keng joriy qilish;
- haydaladigan yer maydonlarining doimiy qoplangan holatda bo‘lishini ta‘minlash maqsadida ekinlarni takror ekish;
- ekinlarni diversifikatsiya qilish (ko‘p yillik daraxt va ko‘p yillik o‘tlar ekilishini kengaytirish);
- ishlab chiqarish va qayta ishlashga investitsiyalarni jalb etish, qishloq xo‘jaligi va oziq-ovqat mahsulotlarining qo‘shilgan qiymat zanjirini yaratish;
- chorvachilikdagi organik chiqindilarni to‘g‘ri saqlash va qayta ishlash;
- suv manbalarining qishloq xo‘jaligi chiqindilari bilan ifloslanishining oldini olish;
- sho‘rlanish, qurg‘oqchilik va boshqa xavfli hodisalarga bardoshli yuqori mahsuldor chorva mollari va o‘simlik navlarini yetishtirish;
- mahalliy chorva va o‘simliklarning genofondini, shuningdek, madaniy o‘simliklarning yovvoyi ajdodlari genofondini saqlash [23].

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijasida quyidagi xulosalarga kelindi:

Birinchidan, “yashil iqtisodiyot” – cheklangan tabiiy resurslar o‘rniga tiklanadigan resurslardan oqilona foydalanish orqali inson va jamiyatning cheksiz talab-ehtiyojlarini qondirish bilan bog‘liq iqtisodiy munosabatlar tizimi, deb ta‘riflanadi.

Ikkinchidan, “yashil” iqtisodiyotning organik tuzilishi “ekologik iqtisodiyot”, “atrof-muhit iqtisodiyoti” va “bioiqtisodiyot” tushunchalaridan tarkib topganligi aniqlangan.

Uchinchidan, “yashil iqtisodiyot” tarmoq tuzilmasiga quyidagilarni kiritish maqsadga muvofiq deb hisoblanadi: “yashil” energetika, “yashil” transport, “yashil” turizm, chiqindilarni qayta ishlash, “yashil” suv xo‘jaligi, “yashil” qishloq xo‘jaligi va boshqa “yashil” tarmoq va sohalar.

Takliflar

O‘zbekistonda “yashil iqtisodiyot”ni rivojlantirish uchun quyidagi takliflar tavsiya etiladi:

- O‘zbekiston iqtisodiyoti o‘sishining “yashil rivojlanish” modelini ishlab chiqishda “yashil” iqtisodiyotning uch qatlamli – “ekologik iqtisodiyot”, “atrof-muhit iqtisodiyoti” va “bioiqtisodiyot” organik tuzilishini inobatga olish maqsadga muvofiq bo‘ladi.
- Iqtisodiyotni “yashil” transformatsiya qilishda bevosita mexanizmlar bilan bir qatorda “yashil” innovatsiyalarni joriy qilish, “yashil” investitsiyalarni jalb etish, “yashil” ovqatlanishni tashkil qilish, “yashil” tadbirkorlik tashabbuslarini rivojlantirish va “yashil” iqtisodiy insonni tarbiyalash kabi bilvosita mexanizmlardan ham faol foydalanish lozim.
- “Yashil iqtisodiyot” infratuzilmasini shakllantirish va rivojlantirish bo‘yicha tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlarni takomillashtirish, shu yo‘nalishda ilmiy tadqiqotlar olib borishni keng yo‘lga qo‘yish zarur.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 30-yanvardagi PF-16-son "O'zbekiston – 2030" strategiyasini "Atrof-muhitni asrash va yashil iqtisodiyot yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturi to'g'risida"gi Farmoni. <https://lex.uz/docs/-7369703>.
2. Costanza R., Daly H. Towards an Ecological Economics. Ecological Modelling 38. Elsevier Science Publishers B.V., Amsterdam, 1987. 245 p.
3. Boulding K.E. The Economics of the Coming Spaceship Earth. In: H. Jarrett (ed.) Environmental Quality in a Growing Economy. Baltimore, Md: Resources for the Future, Johns Hopkins University Press, 1966. P. 3–14.
4. Bartelmus P. Environment, Growth and Development. The Concepts and Strategies of Sustainability. London; New York: Routledge, 1994. 163 p.
5. Бобылев С.Н., Ходжаев А.Ш. Экономика природопользования. Учебник. – М., 2003. – 567 с.
6. George H. Progress and Poverty: An Inquiry into the Cause of Industrial Depressions and of Increase of Want with Increase of Wealth: The Remedy. New York: Appleton and Co., 1879.
7. Pearce D., Markandya A., Barbier E.B. Blueprint for a Green Economy. – London: Earthscan, 1989. – 192 p.
8. Вахабов А., Хажибакиев Ш., Утемуратова Г. va boshqalar. «Зеленая экономика». Учебник. – Т.: Издательство «Инновационное развитие», 2023. – 208 с.
9. Pearce D., Markandya A., Barbier E.B. Blueprint for a Green Economy. – London: Earthscan, 1989. – 192 p.
10. A Guidebook to the Green Economy. Issue 1: Green Economy, Green Growth, and Low-Carbon Development – history, definitions and a guide to recent publications. 2012. [Elektron resurs]. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/GE%20Guidebook.pdf> (murojaat sanasi: 03.06.2020).
11. Mishulina S.I. "Green" Investments as an Element of the Mechanism of Greening the Regional Economy // Sochi Journal of Economy. – 2019. – Vol. 13. – № 2. – P. 155–164.
12. Зеленые инновации. <https://link.springer.com/referenceworkentry>.
13. Green Entrepreneurship in India. <https://ciiblog.in/green-entrepreneurship-in-india>.
14. Зайка А.Ю., Веранян К.Г., Кравчук А.Ю., Тасейко О.В. Зеленый маркетинг // Актуальные проблемы авиации и космонавтики. 2011. № 7. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/zelenyy-marketing> (murojaat sanasi: 27.03.2025).
15. Зеленая экономика: здравоохранение / United Nations Environmental Programme: Green Economy. URL: http://www.unep.org/greenconomy/Portals/88/documents/research_products/briefingpapers/Ru_GE_HEALTH.pdf.
16. Beder S. Environmental Economics and Ecological Economics: The Contribution of Interdisciplinary to Understanding, Influence and Effectiveness. Environmental Conservation, 2011. Vol. 38, No. 2, pp. 140–150.
17. Биозкономика. Википедия, свободная энциклопедия. <https://en.wikipedia.org/wiki/Bioeconomy>.
18. Зелёная энергетика: виды, плюсы и минусы, развитие. <https://www.renwex.ru/ru/ii/zelyonaya-ehnergetika/>.
19. Шадиметов Ю.Ш. Зеленый транспорт – путь к устойчивому развитию. <https://na-journal.ru/9-2023-ekologiya/6333-zelenyi-transport-put-k-ustoichivomu-razvitiyu>.
20. Что такое зеленая индустрия? И как управлять зеленой промышленностью? <https://lsigs.com/ru>.
21. Suv tejamkor texnologiyalar. <https://suvchimaktabi.uz/news/10/> (murojaat sanasi: 23.03.2025).
22. O'zbekiston suv inqirozi yoqasida: muammo, yechim va istiqbollar. <https://ekolog.uz/1279/> (murojaat sanasi: 23.03.2025).
23. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-oktyabrdagi PQ-4477-son "2019–2030-yillar davrida O'zbekiston Respublikasining 'yashil' iqtisodiyotga o'tish strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi qarori. <https://lex.uz/docs/-4539502>.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. aprel. № 3. navbatdan tashqari son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>